

ADRES	Vrijthof 17,17a 6211 LD Maastricht	Bredestraat 45, 45ab-47 6211 HB Maastricht	St. Jacobstraat 1,1ab-3 6211 LA Maastricht
-------	---------------------------------------	---	---

GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: winkel en woonhuizen Huidige functie: winkel, restaurant en woonhuizen
----------	--

STATUS	Dominant bouwwerk
--------	-------------------

FOTO'S	 <p><i>Het hoekpand Vrijthof – Bredestraat – Sint Jacobstraat</i></p> <p><i>Detail van het Mariabeeld (1947)</i></p> <p><i>De gevel aan de Sint Jacobstraat</i></p> <p><i>Gevel aan de Bredestraat</i></p>
--------	---

OMSCHRIJVING	<p>Inleiding Winkel-woonhuis uit 1903, gelegen binnen de bebouwde kom en binnen het beschermd stadsgezicht van Maastricht. Het pand is gebouwd op de plek van het oude Sint Servaasgasthuis.</p> <p>Beschrijving Hoekpand op U-vormige plattegrond, boven een kelder opgebouwd uit drie bouwlagen onder een schilddak, dat gedekt is met grijze (opnieuw) verbeterde Hollandse pannen. Boven de hoektravee is een forse dakkapel met een houten geveltopbeplanking en een smeedijzeren bekroning. In de voorste dakschilden van de zijgevels zijn twee kleine, originele dakkapellen met een spits dakje en houten windvanen. De buitengevels hebben een hardstenen plint met kelderlichten en zijn daarboven opgebouwd in bruinrode baksteen met siermetselwerk in gele baksteen en een geleding van verticale zandstenen pilasters en horizontale hardstenen waterlijsten, die tevens als onderdorpels dienen. Alle venster- en deuropeningen hebben decoratieve zandstenen zijstijlen met afgeschuinde hoeken en een kapiteelvorm aan de bovenzijde. Ze hebben gemetselde ontlastingsbogen van gele en rode baksteen. De zijgevels worden afgesloten</p>
--------------	---

door een gemetseld boogfries, met daarboven een aantal tand- en muizentandlijsten. Aan de Bredestraat zijn twee woonhuizen, waarvan het linker (Bredestraat nr.45) op de begane grond als restaurant in gebruik is. Dit pand van drie traveeën breed heeft links een toegang met een vernieuwde deur en rechts daarvan twee vensters met originele houten T-ramen. Op de eerste verdieping is in de middelste gevelas een balkon met een oorspronkelijke balkondeur en een balkon op kunststenen sierconsoles met een smeedijzeren hekwerk. Links en rechts van het balkon en op de tweede verdieping zijn vensters met oorspronkelijke houten T-ramen. De tweede verdiepingvensters hebben moderne raamhekjes. Bredestraat 47 is twee traveeën breed, maar heeft op de begane grond nog een derde travee met daarin een toegang. Deze bevat een oorspronkelijke decoratieve voordeur met siersmeedwerk. Links daarvan zijn twee vensters met oorspronkelijke ramen en oorspronkelijke houten rolluikkasten. Op de eerste en tweede verdieping zijn twee vensters met oorspronkelijke ramen, op het rechter raam op de tweede verdieping na.

Het hoekpand, Vrijthof 17/17a, heeft een winkeltoegang in de hoektravee met een oorspronkelijke deur. Links en rechts van de hoektravee, aan de Bredestraat en aan de Sint Jacobstraat heeft het pand één travee met op de begane grond houten etalageramen uit 1938, voorzien van oorspronkelijke bovenlichten met glas-in-lood. Op de eerste verdieping is in de hoektravee een balkon op zandstenen consoles, met een gesmeed sierhekwerk. De balkondeur is origineel. In de twee zijtraveeën zijn vensters met oorspronkelijke ramen. Op de tweede verdieping zijn drie vensters, voorzien van vernieuwde ramen. De dakkapel boven de hoektravee heeft een kunststenen balkonbodem, het balkonhek ontbreekt. In de dakkapel is een dubbele deur, die sterk verweerd is.

Sint Jacobstraat 1/1ab is drie traveeën breed en heeft een toegang in de rechter travee op de begane grond. Deze is voorzien van een oorspronkelijke deur met decoratief smeedwerk en een gedeeld bovenlicht. Links van de deur zijn twee vensters met oorspronkelijke ramen en oorspronkelijke rolluikkasten. Op de eerste verdieping zijn drie vensters met oorspronkelijke ramen. Op de derde verdieping zijn drie vensters, waarvan er één dicht gepleisterd is en vaag een schildering van een raam met gordijnen laat zien. De linker twee ramen zijn vernieuwd. Op de begane grond is in de linker hoekpilaster een keramisch Mariabeeld aangebracht, met het opschrift 'O.L.Vr. Sterre der Zee, Koningin van de Vrede'. Dit werd in 1947 gemaakt door kunstenaar Jean Sondeijker, ter herinnering aan het einde van de Tweede Wereldoorlog.

Sint Jacobstraat 3 is vier traveeën breed. De toegang is in de tweede gevelas van links en bevat een oorspronkelijke voordeur met gedeeld bovenlicht. In de overige gevelassen zijn vensters met vernieuwde ramen. Op de eerste verdieping is boven de voordeur een balkonpui met een vernieuwde deur en een balkon op kunststenen consoles, voorzien van een decoratief smeedijzeren hek. De drie vensters op de eerste verdieping en de vier vensters op de tweede verdieping hebben vernieuwde ramen.

WAARDERING

Het bouwwerk is "dominant" gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- het object deel uit maakt van de historische middeleeuwse stedenbouwkundige structuur van de binnenstad, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is, door de hoekligging en de lengte van de gevels.
- het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels uit verschillende bouwperiodes, die een eenheid vormt door maatvoering en ritmering.
- het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- het ontwerp een redelijk hoge mate van architectonische gaafheid bezit.
- het bijzonder materiaalgebruik, een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, zoals de zandstenen pilasters, het siermetselwerk en het Mariabeeld.

	<p>Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de hardstenen plint • de zandstenen pilasters • de hardstenen onderdorpels • het siermetselwerk • de oorspronkelijke deuren • de oorspronkelijke ramen • de oorspronkelijke rolluikkasten • de oorspronkelijke balkondeuren • de balkons • de etalageramen van nr.17 • het glas-in-lood • het Mariabeeld van Jean Sondejker • de gootlijst • de dakkapellen
<p>RICHTLIJNEN</p>	<p>Algemeen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. <p>Objectgericht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het is wenselijk het pand met aandacht te restaureren, met name de dakkapel verkeert in een slechte staat en dient hersteld te worden. Behoud van oorspronkelijk materiaal is hierbij van groot belang. • Bij eventuele aanpassingen (bijvoorbeeld schilderwerk), deze bij voorkeur voor de gehele gevel doorvoeren en niet per pand, om de eenheid van het gevelbeeld te handhaven. • Behoud van oorspronkelijke ramen en deuren en raamindelingen is essentieel voor het behoud van het eenvormige gevelbeeld.